

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

15-16 травня 2025 року
м. Чернівці (Україна) – м. Сучава (Румунія)

Міністерство освіти і науки України
Чернівецька обласна військова адміністрація
Чернівецька міська рада
Державний торговельно-економічний університет (м. Київ, Україна)
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ (м. Чернівці, Україна)
Ужгородський торговельно-економічний інститут ДТЕУ (м. Ужгород, Україна)
Університет ім. Штефана чел Маре (м. Сучава, Румунія)
Трансильванський університет (м. Брашов, Румунія)
Вища школа економіки та менеджменту (м. Братислава, Словаччина)
Університет ARTIFEX (м. Бухарест, Румунія)
Університет Траз-уш-Монтиш і Алту-Дору (м. Віла-Реал, Португалія)
Лодзинський університет (м. Лодзь, Польща)

МОДЕРНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНУ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***

**15-16 травня 2025 року
м. Чернівці (Україна) – м. Сучава (Румунія)**

Чернівці

Мехнопринк

2025

Надія Смірнова, Ірина Смірнова	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	: 147
Наталя Жук	
ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА: ЧИННИКИ, ЗАГРОЗИ, РИЗИКИ	: 151
Світлана Жукевич	
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В УМОВАХ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	: 155
Оксана Юрченко, Катерина Бліжнікова	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ	: 160
Марія Лалакулич, Марія Симочко	
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ	: 163
Конон Багрій	
ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНІВ КРАЇНИ	: 166
Юлія Маначинська	
ЗВІТНІСТЬ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БАНКІВ У КОНТЕКСТІ ВІДНОВЛЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	: 171
Володимир Євдошак	
ДО ПИТАННЯ ОСНОВНИХ СТРАТЕГІЙ ТА ЗАВДАНЬ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	: 175
Любов Гут	
ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА ОСНОВІ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	: 179
Наталія Скрипник	
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ДЖЕРЕЛО ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ РЕГІОНАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ	: 183
Наталія Скрипник, Наталка Кучінік	
ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ: РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР	: 188

Юлія Маначинська, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

ЗВІТНІСТЬ ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БАНКІВ У КОНТЕКСТІ ВІДНОВЛЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Національний банк України узагальнив перспективні напрями запровадження системи сталого зростання банківського сектору в державі шляхом затвердження «Політики щодо розвитку сталого фінансування до 2025 року» [1]. Дана політика була сформована у тісній співпраці з International Finance Corporation (IFC) та комплексно і всебічно базується на сучасних світових концепціях впровадження у систему банківських послуг екологічних (E-Environmental), соціальних (S-Social) й управлінських (G-Governance) критеріїв – ESG [1]. Проте, розроблена у 2021 році НБУ Політика потребує комплексної трансформації, що першочергово обумовлено: повномасштабним вторгненням на територію України; суперечністю розробленої Політики нормативно-правовим актам Європейського Союзу; не відповідністю новими викликами, що стоять перед банківською системою у контексті повоєнного відновлення економіки країни в цілому [2].

Станом на 01.04.2025 року в Україні залишилося функціонувати 60 банків, що майже в тричі менше за показник 2008 року, коли їх кількість складала 175, тобто за останні 17 років відбулося скорочення на 115 банківських установ. Найбільша їх кількість була у 2009 р. (184 банки), а найменша – нині [3]. З 2010 по 2025 рр. кількість банківських відділень зменшилася в 4 рази. За кількістю банківських відділень лідирує АТ «Ощадбанк» – 1152, другу позицію стабільно займає АТ КБ «Приватбанк» – 1105. Сукупна сума збитків, яких зазнала банківська система України під час війни сягає 70 млрд. гривень [4].

НБУ розробив «Технічне завдання для здійснення оцінки стійкості банківської системи у 2025 році» [5], такий крок, регулятора фінансового ринку, обумовлений попередніми

домовленостями з Міжнародним валютним фондом (МВФ) та реалізацією програми «Ukraine Facility», остання є фундаментом фінансової підтримки України від ЄС. Затверджена концепція, що спрямована на оцінку стійкості банків у 2025 році охоплюватиме: оцінку якості активів (англ. asset quality review – AQRs), шляхом проведення незалежних аудитів станом на 01.01.2025р.; поширення результатів здійснених аудитів на всі банки, у разі виникнення такої необхідності; стрес-тестування, яке у 2025 році пройде 21 банк, при цьому до уваги будуть братися нормативи достатності банківського капіталу при різних сценаріях розвитку подій на макроекономічному рівні. Кінцеві результати проведення зазначеної оцінки будуть опубліковані до початку 2026 року [6].

В умовах поглиблення процесів інтеграції України до лав Європейського Співтовариства, значення банківського сектору у процесах сталого переходу зростає, з точки зору ефективного керування ESG – ризиками. Реалізація останніх буде здійснюватися в міру зміни масштабів збройної агресії. Ключовим орієнтиром стане зелене та інклюзивне відновлення повоєнної економіки України із уведенням спеціальних вимог до банківських установ. Це першочергово стосуватиметься соціальної справедливості та інклюзивного підходу, зокрема щодо ветеранів війни та постраждалих у наслідок бойових дій. Оновлення політики НБУ щодо розвитку сталого фінансування у 2025 році забезпечить підвищення ефективності управління ESG – ризиками та сприятиме повоєнному відновленню банківської системи [2].

Розвиток напрямку публічного звітування банків щодо сталого розвитку та ESG стає важливою складовою їх діяльності у контексті реалізації політики прозорості, відкритості та прогресивності банківського сектору. Зокрема міжнародна група OTP Group щорічно публікує Звіт зі сталого розвитку банку, який входить до складу інтегрованої звітності банку. У даній звітній формі акумулюється інформація про соціальну відповідальність, вплив на навколишнє середовища та низка інших показників не фінансового характеру згідно із GRI стандартами (англ. Global Reporting Initiative). Також у Звіті зі

сталого розвитку детально та всебічно розкриваються екологічні та соціальні ініціативи OTP Bank [7].

Звіт зі сталого розвитку Uksibbank BNP Paribas Group [8] включає: інформацію про банк та Групу; рейтинги та нагороди; Стратегічний план GTS 2025: Зростання. Технології. Сталий розвиток; вступні промови; інтеграцію цілей сталого розвитку в стратегію банку; підтримку суспільства України; підтримку підприємців України; безпеку платежів та права клієнтів; благодійність. Зокрема стратегічний план розвитку банку спрямований на підвищення позицій лідерства на фінансовому ринку Групи в Європі та поживлення переходу клієнтського сервісу банку до сталої економіки.

Відновлення банківської системи в Україні відбувається за рахунок зусиль державних банків, це в основному: АТ «Ощадбанк», АТ КБ «Приватбанк», АБ «Укргазбанк». Зокрема, банківська система стикається з низкою труднощів при повторному відкритті відділень та звільнених територіях та територіях, які знаходяться поруч із зонами, де проводяться бойові дії [9].

Реалізація GTS – стратегії Uksibbank BNP Paribas Group проводиться за наступними напрямками: G (англ. Growth – зростання), що передбачає позицію лідерства у контексті реалізації політики сталого фінансування, за постійного приросту клієнтської бази Групи; T (англ. Technology – технології), який базується на цифровій трансформації системи банківських послуг шляхом реалізації ефективних цифрових рішень; S (англ. Sustainability – сталий розвиток), визначає вклад Групи у перспективні зміни сталого світу шляхом активного впровадження ESG – рішень в ході здійснення операційної діяльності та при забезпеченні належного рівня клієнтського сервісу. Окрім того Uksibbank BNP Paribas Group виступає активним партнером при реалізації різноманітних проєктів, що стосуються позитивного впливу на зовнішнє середовище та суспільство загалом [8].

Через воєнні дії на території України значна частина банківської інфраструктури зазнає суттєвих руйнувань. Проте в міру покращення рівня безпеки у відповідних регіонах банки

поступово відновлюють свою роботу. Доволі зі значною низкою проблем банківська система стикається на територіях проведення воєнних дій. Тому вітчизняні вчені здійснюють акцент на необхідності збереження довіри клієнтів до банківської системи задля сприяння її стабільному функціонуванню та відновленню [9].

Тісна співпраця комерційних банків з широким колом партнерів та корпоративних клієнтів, а також із фізичними особами зможе забезпечити становлення екологічної та інклюзивної економіки країни, при цьому здійснення сталого фінансування виступає запорукою довготривалого партнерства. Комерційні банки постійно здійснюють залучення команди для реалізації рішень зі сталого розвитку, зокрема: позитивного впливу на навколишнє середовище, суспільство та економіку України в цілому, що знаходить об'єктивне узагальнення крізь призму звітності зі *сталого* розвитку.

Список використаних джерел:

1. Національний банк презентував Політику щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року. НБУ. 25 листопада 2021. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-prezentuvav-politiku-schodo-rozvitku-stalogo-finansuvannya-na-period-do-2025-roku>
2. Політика розвитку сталого фінансування. 17 вересня 2024 року. НБУ. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/ESG%20strategy_public.pdf?v=13
3. Кількість банків в Україні (2008 – 2025). Міністерство фінансів України. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/banks/stat/count/>
4. Шевчук А. В Україні залишилося менше 5000 відділень банків. *Кореспондент.net*. 22 квітня 2025 року. URL: <https://surl.li/xtdnss>
5. Затверджено технічне завдання для здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи у 2025 році. НБУ. 27 грудня 2024 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zatverdjeno-tehnichne-zavdannya-dlya-zdiynennya-otsinki-stiykosti-bankiv-i-bankivskoyi-sistemi-u-2025-rotsi>
6. Схвалено концепцію оцінки стійкості банків і банківської системи в 2025 році. 25 листопада 2024 року. НБУ. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/shvaleno-kontseptsiyu-otsinki-stiykosti-bankiv-i-bankivskoyi-sistemi-v-2025-rotsi>
7. Звітність ОТП Банк щодо сталого розвитку та ESG. 2023. URL: <https://www.otpbank.com.ua/about/sustainability/sustainability-reports/>
8. Звіт зі сталого розвитку Ukrsibbank BNP Paribas Group. 2022. URL: https://ukrsibbank.com/wp-content/uploads/financial_reports/CSR_report2022_UA.pdf
9. Мартиненко О., Шнурко А. Проблеми відновлення роботи банківської системи на деокупованих територіях. *Економіка та суспільство*. 2023. №56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2956>

Yulia Manachynska, PhD in Economics, Associate Professor,
Chernivtsi Institute of Trade and Economics of SUTE, Chernivtsi

SUSTAINABILITY REPORTING OF BANKS IN THE CONTEXT OF THE RECOVERY OF UKRAINE'S BANKING SYSTEM

The study examines the policy of the National Bank of Ukraine on the development of sustainable finance up to 2025 and outlines its transformation directions in the context of post-war recovery of the banking system. Special emphasis is placed on the development of public sustainability and ESG-reporting by banks. The structure of a sustainability report is illustrated using a banking group example, along with key directions for implementing a GTS (Green Transition Strategy) in accordance with GRI (Global Reporting Initiative) standards.

Володимир Євдошак, к.е.н., доцент,
Чернівецький торговельно-економічний інститут ДТЕУ,
м. Чернівці

ДО ПИТАННЯ ОСНОВНИХ СТРАТЕГІЙ ТА ЗАВДАНЬ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ

Для України, яка перебуває нині в умовах війни та працює над забезпеченням економічної стійкості й ефективному розподілі міжнародної допомоги, особливо актуальним є питання впровадження фінансових технологій у державне управління. Такі новітні технології, як блокчейн, штучний інтелект, великі дані та процес автоматизації, мають значний потенціал для оптимізації бюджетних процесів, моніторингу державних витрат, зменшення корупційних ризиків і підвищення фіскальної дисципліни.

Упровадження фінтех-рішень у державний сектор ускладнюється низкою проблем, зокрема недосконалістю законодавчої бази, відсутністю стратегічного підходу до інтеграції фінтех-інновацій, низьким рівнем цифрової грамотності персоналу, недостатнім фінансуванням і загрозами кібербезпеці. Подолання цих проблем потребує розробки комплексної стратегії, яка базуватиметься на національних пріоритетах і враховуватиме найкращі світові практики. Отож, питання впровадження фінтех-